

Näin
helposti
vältät
ansat

Ikkunalauta on helppo vaihtaa. On kuitenkin tiedettävä tarkoin, miten työ tehdään, sillä eri vaiheisiin sisältyy myös muutamia kiusallisia ansoja.

Ikkunalaudan sovittaminen

Vanha ikkunalauta on poistettu varovasti ja uusi lauta on sahattu niin, että se voidaan nyt työntää paikalleen vaurioittamatta muita pintoja.

Ikkunalaudan asentaminen uuden ikkunan alle on kuin lastenleikkiä, jos kaikki linjat ovat suoria, kulmat suorakulmaisia ja pinnat tarkasti vaaka- ja pystysuorassa.

Näin ei kuitenkaan ole missään talossa, ja tämän vuoksi saat nyt pikakurssin vanhan ikkunalaudan poistoon ja uuden asentamiseen.

Opit paitsi sahaamaan uuden levyn niin, että se sopii täydellisesti vinoon aukkoon, myös selviämään tehtävästä niin, että kaikki herkästi kolhiintuvat rappaus- ja maalipinnat ikkuna-aukon sivuilla säilyvät siistinä. Näin säästät paljon aikaa.

Uusi ikkunalauta saa sivuistaan työntyä 6 cm ikkuna-aukon reunojen yli seinälle. Tämä mitta voi toki olla myös lyhyempi tai pidempi.

Tee tilaa

Poista vanha ilman vaurioita

Säästät paljon vaivaa ja ison määrän työtä varomalla ikkuna-aukon ympäristöä, kun poistat vanhaa ikkunalaudaa. Hyvällä onnella rappaus- ja tapettipinnat ovat entisellään purkutyön jälkeen. Jos taas olet epäonnekas, voit joutua hikoilemaan saadaksesi reunapinoista siistit. Pahimmassa tapauksessa saat niistä siistit vain tapetoi-malla ne uusiksi.

1 Leikkaa irti reunoista. Ikkunalaudat työntyy hieman rappauksen sisään, joten leikkaa laudan reuna irti taitto-teräveitsellä, jotta et vaurioittaisi rappauspintaa – tai maalattua tai saumattua rajapintaa.

2 Sahaa levy pienemmiin osiin. Jos vanha lauda ei heti irti, sahaa se osiin viistoviillolla. Näin voit nostaa ensin toisen osan pois rappausta vaurioittamatta. Käytä pistosaha tai monitoimityökälu.

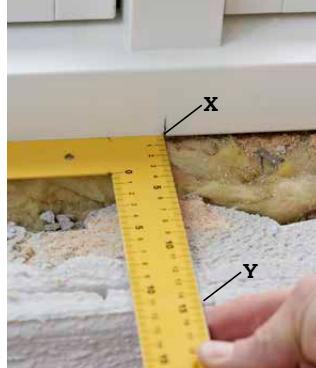
3 Vedä ja väännä toinen osa irti yhtä varovasti kuin ensimmäinenkin. Jos lauda on naulattu, sen joutuu usein sahaamaan useampaan osaan. Puhdista huolella, jotta liima ja saumamassa kiinnittyvät hyvin.

Mittaa oikein

Huomioi kaikki vinoudet

Kun otat mittoja uutta ikkunalaudaa varten, voit huoletta luottaa siihen, että kaikki ikkuna-aukon kulmat ovat vinoja, varsinkin huullos. Tämän vuoksi mitat on otettava alakarmin kiintopisteestä, joka vastaa uuden ikkunalaudan reunaa – kts. ao. piirros.

Päätä ensin, kuinka paljon ikkunalaudaa saa työntyä seinälinjan ja sivureunojen yli. Tässä mitta on 6 cm.

1 Mittaa suorassa kulmassa alakarmin kiintopisteestä x ulospäin. Lisää mittaan se määrä senttimetrejä, jonka lauda saa tulla seinälinjan yli (tässä 6 cm), kun piirät uuden ikkunalaudan leveyttä levvysi.

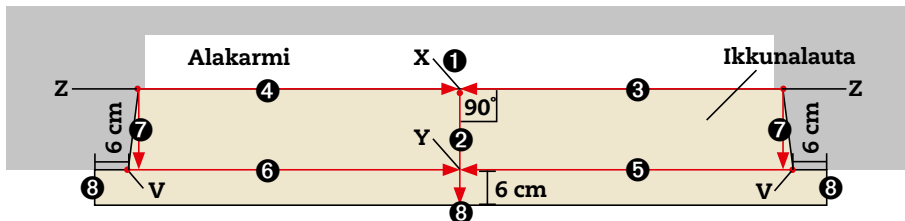

2 Mittaa aukon leveys alakarmin kohdalla kahteen kertaan, nimittäin kummastakin sivureunan pisteestä Z kiintopisteeseen X. Tue nivelmittaa huullostavasta vasen ja lue mitta kiintopisteestä X.

3 Muista sivumitat. Mittaa laudan leveys seinästä kiintopisteeseen Y. Ennen kuin asetat V-pisteitä levylle, mittaa etäisyys Z:aan molemmista sivuista ja piirrä sitten ulkonema uudelle levylle.

Aukon koon voi mitata tarkasti tällä tekniikalla. Jokainen mitta siirretään luonnokseen, josta saadaan merkkiviivat uuteen levyyn.

1 Merkitse piste X keskelle alakarmia. **2** Mittaa laudan syvyys suorassa kulmassa X:stä Y:hyn. **3** **4** Mittaa X:stä aukon sisäkulmiin Z. **5** **6** Mittaa Y:stä aukon ulkokulmiin V. **7** Mittaa huullos molemmista sivuista ja oikease V syvyyden perusteella molemmissa sivuissa. **8** Kun teet merkintöjä uuteen levyyn, vedä vastaavat suorakulmaiset viivat X:n ja Y:n läpi, josta muut pisteet mitataan. Muista lisätä lisämitta (6 cm) sivuihin ja syvyyteen ja siihen kappaleeseen, jolla työnnät laudan huullostuksen sisään, ennen kuin piirät merkkiviivat.

TARVIKELUETTELO

Materiaalit

- Levy, jonka takareunassa on huullos
- Lista, esim. 15 x 21 mm
- Välikkeitä (esim. muovisia)
- Puusepäntiiliä, ruuveja 4 x 40 mm
- Hieman mineraalivillaa
- Päälle maalattavaa saumamassaa

Työkalut

Pisto-, pyörö- tai upotussaha ja monitoimityökälu

Ajankäyttö

4–6 tuntia sahuksista riippuen

Hinta

0,50–50 €

Uusi lauta Sahaa tarkasti viistäen

Vaikka ikkuna-aukkosi sivut olisivat vinot, on tärkeää saada mitat siirrettyä tarkasti uuteen levyyn ja sahattua huolella, jotta kaikista liitospinnosta tulee onnistuneet.

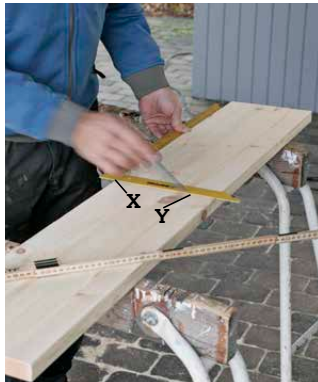
Helpointa on sahata levy ensin syvyyteen. Jos levy on tarkoitettu juuri ikkunalaudaksi, sen takareunassa on huullos – jonka säästät –, muussa tapauksessa voit säästää valmiin etureunan.

1 Sahaa levy syvyyteen. Muista lisätä ulkoneman mitta. On helpointa sahata ohjainkiskon kanssa kuten kuvassa, mutta voit hyvin käyttää myös tavallista pyörösahaa, jota ajat suoraa lautaa myöten.

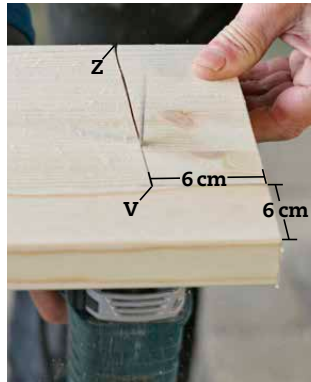
Laudan pätyyn näkyviin jäävä viilto sahataan käsin hienohampaisella sahalla.

2 Piirrä laudan poikki suorakulmainen viiva, josta otetaan muut mitat. Tämä on se viiva, joka luonnoksessasi yhdistää X:n ja Y:n. Sijota se niin, ettei toista päätyä sahata.

3 Merkitse kaikki viiltolinjat. Mittaa poikkiviivan kiintopisteestä X:ään ja Z:aan kumpaankin sivuun - ja vastaavasti kaikki muut pisteet ja piirrä viiltolinjat.

4 Sahaa sivureunat. Lovet sahataan pistosahalla, mutta pitkä sivu hienohampaisella sahalla, jotta viillosta tulee mahdollisimman siisti. Seuraa sahalla vaakaviivaa.

5 Pyöristä kaikki näkyvät reunat kevyesti hiomapaperilla (karkeus 120). Terävät reunat tuntuvat kovilta niihin osuttaessa, ja ne ovat hauraita ja vaikeampia maalata.

Takahuullos Jyrsi laudan takareuna

Ikkunalaus on yleensä liian paksu kiinnitettäväksi noin vain alakarmiin. Riippumatta siitä, onko karmissasi ura, johon levyn voi työntää tai työstätkö sen itse, oletuksena on aina, että laudan takareunan paksuus on 10 mm.

Hyvällä tuurilla löydät levyn, jossa on tämänkaltaisen reuna – tai sitten jyrsit levyn alapuolelle huullosen.

1 Säädä yläjyrsintä valmiiksi 12 mm uraterälle. Säädä syvyys niin, että takareunasta tulee 10 mm paksu. Säädä rinnakkaisohjain niin, että huulloslevydeksi tulee 20–25 mm.

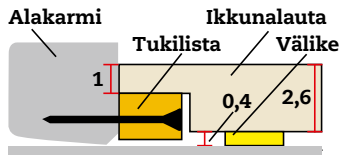
2 Tee ensin koejyrsintä, jotta voit tarkistaa, että uusi reuna on 10 mm paksu. **TÄRKEÄÄ!** Johto ei saa koskaan olla kiinni pistorasiassa, kun säädät yläjyrsintä.

3 Jyrsi huullos pariin kertaan yhä syvemmäksi, niin sen pinnasta tulee tasainen. **VINKKI:** Kiinnitä levy kunnolla varmuuden vuoksi, jotta jyrsittävä pinta ei rispaannu.

Tukilista Alakarmin tuki ikkunalaudalle

Jos alakarmissa ei ole uraa, johon ikkunalauta työntyy, laudan alle laitetaan tukilista.

Tukilista sijoitetaan niin, että uusi lauta lepää seinän päällä ja sitä voi yhä säätää.

1 Merkitse tukilistan paikka, kun uuden laudan alapinta lepää seinän päällä – ja lauta on 10 mm paksu taka-reunastaan. Lisää 4 mm, niin voit säätää lautaa vinouden mukaan.

2 Valmistele tukilista. Tarkista, että syvyydessä on tilaa. Esiporaa ruuveille 4 mm:n poralla 1 cm:n päähän yläreunasta 30 cm:n välein ja pursota liitospinnoille liimavana.

3 Kiinnitä tukilista alakarmiin. Käytä esim. 4 x 50 mm:n ruuveja. Selviät hyvin, jos olet esiporannut reiät, vaikka joutuisit poraamaan hieman vinoon tilahtauden takia.

Kiinnitys Ikkunalaudan liimaus ja saumaus

Uuteen ikkunalautaan ei haluta näkyviä reikiä ruuvien jäljiltä, joten se liimataan ja saumataan kiinni, kun se on täysin paikallaan.

Jotta pienet vinoudet voitiin huomioida, asennettiin tukilista, jolloin levy nousee hieman etureunastaan. Näin saumamassalle saatiin tilaa. Saumamassa sulkee raon ja sitoo levyn seinään.

1 Täytä aukon alapinta eristeellä, jotta laudan alle jäävä tila täyttyy kokonaan. Harjaa ja imuroi huolella huoneen puoleiset pinnat, jotta liimasauma tarttuu seinäpintaan.

2 Pursota tukilistalle liimaa kohtaan, jonka päälle lauta kiinnittyy. Jos on karmin ja ikkunalaudan sauman saattaisi päästä vettä, sulje sauma kirkkaalla silikonilla.

3 Aseta lauta paikalleen ja pidä toista sivua hieman ilmassa, jotta saat laudan huullokseen rappausta vaurioittamatta. Paina loppupää paikalleen ja naputtele lauta huullokseen.

4 Nosta lauta vaaka-asentoon ja tue se välillä. Aseta välitkkeet niin syväle rakoon, että voit saumata ilman, että sauma työntyy esiin.

5 Sulje rako hyvällä liimasaumamassalla, joka kestää maalaamista, esim. Danalim-akryyli-saumamassalla. Sulje saumat ja suojaa pintaa teipillä, jotta et sotke lautaa.

Nyt uusi ikkunalauta on paikallaan. Maalaa rajapinnat varovasti, jotta et joudu maalaamaan koko seinää.